

najemajo, kakor v Ljubljani pred mostom ženjice; razun motike tudi živeža navadno za celi teden seboj prinesó. — Kar je mir oznanjen, je jela dragina odjenjevati, 1 kiblja pšenice (po naši meri 4 mernike) zdaj 6 fl. 24 kr. veljá, pozimi je pa še 14 fl. veljala. In vendar mestni peki še ne pečejo dosti večjega kruha kakor popred!! Kdor se pa hoče domačih pekov ogibati, si pa tudi lahko pomaga, da si ob teržnih dnevih od kmetov kruha kupi. Teržni dan je vsaki teden dvakrat, v sredo in v petek; take dni cele voze kruha iz kmetov pripeljajo. Vsako sredo je tudi živinski sejm tukaj. Dete hembrej! si bo kdo mislil: Véliki Varadin mora vender le imenitno mesto biti, da vsaki teden živino na sejm priženejo! To bi bilo res prav dobro, ako bi se vsa ta živina za mesto poklala, pa za mesto se le slabeja pokupi, drugo pa judje na daljne kraje pošiljajo. Zatoraj je tudi funt lepšega govejega mesa po 11 kr. Judje so skor edini barantači tukaj; naj človek potrebuje karkoli hoče, mora kupiti od judov, ker družega tergovca ni skoraj nobenega tukaj. Kerčmarji že sami več ne vedó, kako bi zamogli še večjo dobičkarijo uganjati; za kosček mesa terjajo 12 kr., in iz enega funta lahko 3 ali 4 take kosčike naredé; kosec navadnega kruha veljá 2 kr., pa bi ga lahko za krajcar dajali; vina se pa v nobeni gostivnici samega na sebi ne dobó. Da pa je piva (ól) tukaj slaba pa draga, ni čuda, ker se ljudje ne pečajo s hmeljevo rejo. Mislil sem, da tukaj ne bom kukovice slišal, ker ni nobenega loga blizo, pa sem jo vendar le slišal; ljuba tičica je prišla v nograđe spomlad oznanovat. Tudi druge kriljate znanke so mi z mičnim petjem pripovedovale, da so svojemu Stvarniku za dobrotljivo ohranjenje iz serca hvaležne — vrabci, lastovke, škerjančiki, zagorjevčiki (rothe Nachtigal) — vsi, vsi Bogu hvalno pesem pojó. Škoda le, da jih tū malokdo posluša! Akoravno imajo Véliko-Varadinci krasne vinske gorice pred nosom, čepé vendar celi božji dan v zapertem zidovji.

Vraščan.

Iz Siska se piše, da je zdaj gotovo, da se bo iz Zagreba v Sisak železnica napravila.

Iz Tersta 31. maja. Svitli nadvojvoda Joan so danes jutraj Terst spet zapustili in se na Tiroljsko v Innsbruck podali; njih gospá ostane v Terstu, dokler ne pridejo nadvojvoda spet tje nazaj.

Iz Železnikov 28. maja. — Lani ali predlanskem smobrali v „Novicah“ v nekem dopisu iz Českega, da imajo ondi v mnogih krajih nalašne hiše, kamor starši delavci podnevi svoje male otroke pošiljajo, kjer jih varuške varujejo čez dan. Pri nas bi bila pač taka hiša prav potrebna, da menda ne kmali kje tako. Koliko nesreč mili Bog tukaj res prav po očitnem čudežu obvaruje, zamore le tisti zapopasti, kdor vidi, kako otroci, navadno brez vseh varhov, vedno in vedno le krog vode skakljajo. V kratkem sta dva otroka cepnila v vodo, vendar k sreči so ju še živa rešili smertne nevarnosti. Naj povém še to: neka beračica, ki je v tamni noči pretekli petek s svojim dvé leti starim otrokom po kovačnicah beračila, je padla z malega mostka v vodo; v strahu spustí otroka iz naročja, in kmali potem so ga mertvega izlekli spod nekega kolesa. Čudno se bo morebiti zdelo bravcem, da pripovedujem od ponočnega beračevanja, — al ponočni berači niso pri nas bela vrana. Kakor hitro namreč delavci v fužinah okoli polnoči delati pričnejo, že včasih mergolí vse polno beračev, kateri lazijo od kovačnice do kovačnice in mnogokrat večje siromake za dar nadležujejo kakor so oni sami. Mnogokrat delavec medlí lakote, berač pa že smerdí po žganji, kakor naj huja „šnops-apoteka“. In naši ljudje nimajo toliko zavednosti, da bi take beraške mavhe brez darú pognali. Res je treba, da bi se takemu početju ostro stopalo na pête, — saj je očitno, da večina rokomavžarjev in beračev spada v versto lenúhov in potepuhov, katerem se delati gabi in ki v pravem pomenu besede kradejo božje darí. Res potreba je, da bi se oklicala

postava, ktera bi vsemu beračenju in vsem hudim nasledkom, ki izvirajo iz njega, v enem hipu spodbila noge. Vsaka soseska naj skerbí za svoje ljudi in noben berač se ne smé nikjer prikazati. To bo mahoma pomagalo do koréna, zakaj soseska pozná svoje ljudi, in taki, ki so za delo vsi pripravi, pa sedaj raji nosijo beraško mavho po svetu, se bojo vpregli v delo; dela se nikjer ne manjka; kdor pa delati noče, dokler more, naj pa tudi ne jé; za malo množico taci pa, ki res niso za nobeno delo in za noben zaslužek, bo že skerbela soseska. In vsega zla, ki ga prizadeva beračunstvo, bi bilo tako v kratkém konec.

J. Levičnik.

Novičar iz raznih krajev.

Vladni časnik „Oest. Corr.“ preklicuje zlo razširjeno novico, da se bota sedanja kazenska ravnava in vsled tega tudi red kazenske pravde, ki je bil leta 1853 v cesarske sodnije vpeljan, spet prenaradila in po tem takem tudi sedanja ustava ravnava premenila v nekdanjo pismemo, ter pravi, vse to ni res. — Pripoveduje se, da kmali po oklicu nove postave za obertnike in rokodelce, kateri so poglavitne pravila svobodnega gibanja tudi po ponovljenem pretresu ostale, se bo nek stara postava od odertije preklicala, ker se ne ujema več s potrebami sedanjega časa in tudi ne ovíra, da bi se dnar ne razposojeval za višje činže kakor so po ti postavi pripušeni, ker tisti, ki posodi, kakor tudi tisti, ki na pósito vzame, že vésta to reč tako naštimati, da se posojivec ogne postavi. Sliši se tedaj, da se bo preklicala ta stara postava in da vprihodnjí bo vsak smel dnar razposojevati po tolikšnem činžu, po kolikoršnem bo hotel, ako se bo le človek najdel, ki ga bo vzel. — Staro poslopje nekdanjega vseučilišča (aula) na Dunaji bo vprihodnje po dovoljenji cesarskem poslopje cesarske znanstvine akademije. — Iz Dunaja se piše 30. maja, da škofji zbor bo terpel še kaka 2 ali 3 tedne. — V Segsardu na Ogerskem je bilo 24. dan p. m. popoldne ob štirih tako hudo vreme, da nikoli ne pomnijo takega; oblak se je utergal in v kratkem je večidel mesta stalo v vodi; polja in nogradov je pokončala ploha sila veliko, mnogo živine je konec vzelo, pa tudi več ljudi je utonilo. — Ne davnej pred so pa privrele čez Donavo strašne trume kolumbaških komarjev in na pašnikih okoli Oršave in Karanžebesa se spustile na živino, kateri lezejo v nosnice, gobec in kamor koli morejo, in pokončale so več juncev, 40 volov in mnogo drobnice. — Na politiskem obzorji poslednjih dní je naj imenitniša novica ta, da je car rusovski oklical popolnoma pomilostenje vsem Poljcem, kateri živijo v pregnanstvu v ptujih krajih; vsem hoče prizanesti vse, kar so pregrešili, ako se vernejo domú, in če se skozi 3 leta obnašajo lepo, jih vzame tudi v cesarske službe; le tiste, kateri so vseskozi terdovratni sovražniki rusovske vlade ostali, ne dosežejo te milosti. — Ob enem pa, ko ta novica po časnikih gré, gré carovi milosti ravno nasproti pismo, ki so ga v Parizu bivajoči Poljci podali francozkemu prvemu ministru grofu Valevskemu, v katerem tožijo, da pariški zbor ni mislil na Poljce, kateri imajo pravico od Rusov terjati, da se ustanoví Poljsko od leta 1815, in pravijo, da naj večja slava Napoleona III. bi bilo oživljeno Poljsko. Kaj jim je francozki minister odgovoril, se ni še nikjer bralo. — 29. maja je prišel car rusovski v Berlin in Potsdam, kjer je bil od pruskega kralja s posebno slavo sprejet. Časniki pravijo, da ni brez pomembeta prihod rusovskega cara na Prusko. — Na Laškem, posebno v Sardinii, še zmiraj Cavourovo pismo zvonec nosi. — Sedaj je gotovo, da 14. dan t. m. bo kerst mladega Napoleona. — Iz Perzije se bere, da še zmiraj kakor nekdanj nočejo ondi nikjer cest delati, ker pravijo: „ceste so gladka pot sovražniku v naše dežele“. Pri taci mislih res ne bojo Perzijani deleč prišli.